

Ondanks de ongeziene beperkingen in verband met de pandemie was het Hof van Justitie van de Europese Unie in 2020 bijzonder actief

Het Hof van Justitie van de Europese Unie is erin geslaagd om in 2020 bijzonder actief te blijven in een context die werd gekenmerkt door thuiswerk en reisbeperkingen, waardoor er tussen 16 maart en 25 mei 2020 geen terechtzittingen konden worden gehouden. Sinds deze laatste datum waren de zittingszalen, met inachtneming van strikte gezondheidsmaatregelen, voortdurend opengesteld voor de vertegenwoordigers van de partijen en voor het publiek, in het belang van een goede rechtsbedeling en in overeenstemming met het beginsel van de openbaarheid van terechtzittingen.

Deze continuïteit van de dienstverlening werd mogelijk gemaakt doordat er vooraf crisisstructuren en -plannen bestonden, doordat er strikte gezondheidsprotocollen werden ingevoerd, doordat er een vroegtijdige strategie werd uitgewerkt om het personeel uit te rusten met computerapparatuur die telewerk mogelijk maakt, en doordat de werkmethoden werden aangepast met inachtneming van de procedureregels. Zoals wordt opgemerkt door de heer Koen Lenaerts, president van het Hof, „hebben de crisisplannen die sinds het begin van de lockdown in nauwe samenwerking met de kabinetten en de diensten van de instelling zijn uitgewerkt, het mogelijk gemaakt om het Hof van Justitie en het Gerecht zo normaal mogelijk te laten functioneren en de continuïteit van de werkzaamheden in het belang van de Europese justitie te waarborgen”.

De instelling heeft er met name voor gezorgd dat de vertegenwoordigers van de partijen (de advocaten alsook de gemachtigden die de instellingen en de regeringen van de lidstaten vertegenwoordigen) die niet in staat zijn om naar Luxemburg te reizen, op afstand aan de terechtzittingen kunnen deelnemen. Daartoe heeft de instelling een specifiek videoconferentiesysteem ontworpen dat de mogelijkheid biedt om simultaan te tolken uit en naar de 24 officiële talen. Op die manier werden er in 2020 40 terechtzittingen voor het Hof van Justitie en 37 terechtzittingen voor het Gerecht gehouden via videoconferentie, waaraan in sommige gevallen tot 4 partijen op afstand deelnamen. Dit systeem wordt thans, begin 2021, nog steeds toegepast tegen de achtergrond van de pandemie.

Al deze maatregelen hebben het Hof van Justitie en het Gerecht in staat gesteld om de aanhangige procedures voort te zetten, uitspraak te doen binnen termijnen die de termijnen in normale tijden benaderen, versies van de arresten of conclusies ter beschikking te stellen in alle officiële talen van de Unie en te zorgen voor de publicatie en verspreiding ervan.

De door de meeste lidstaten ingevoerde lockdownmaatregelen en beperkingen om de pandemie in te dammen hadden echter onvermijdelijk enige invloed op de economische activiteiten en op de activiteiten van de nationale rechters. Zij resulteerden in een daling van het aantal aanhangig gemaakte zaken. In totaal werden er **1 582 zaken aanhangig gemaakt** bij het Hof van Justitie en het Gerecht, wat minder is dan het recordcijfer van 2019 (1 905) maar de cijfers van 2018 (1 683) en 2017 (1 656) benadert.

Een soortgelijke trend kan worden waargenomen wat betreft het aantal **afgedane zaken**, dat **1 540** bedraagt. Dit aantal betekent een daling met ongeveer 11 % ten opzichte van 2019 (1 739), maar is vergelijkbaar met 2017 (1 594) en zelfs hoger dan 2016 (1 459). Om dit resultaat juist in te

schatten, moet in aanmerking worden genomen dat het Hof van Justitie en het Gerecht in 2020 gedurende meer dan 2 maanden geen terechtzittingen konden houden.

Ten slotte bedroeg de **procesduur** in zaken waarin het Hof van Justitie en het Gerecht in 2020 uitspraak hebben gedaan, gemiddeld **15,4 maanden**. Deze duur was nog nooit zo kort, waaruit blijkt dat er voortdurend wordt gestreefd naar een efficiënter beheer van de procedures.

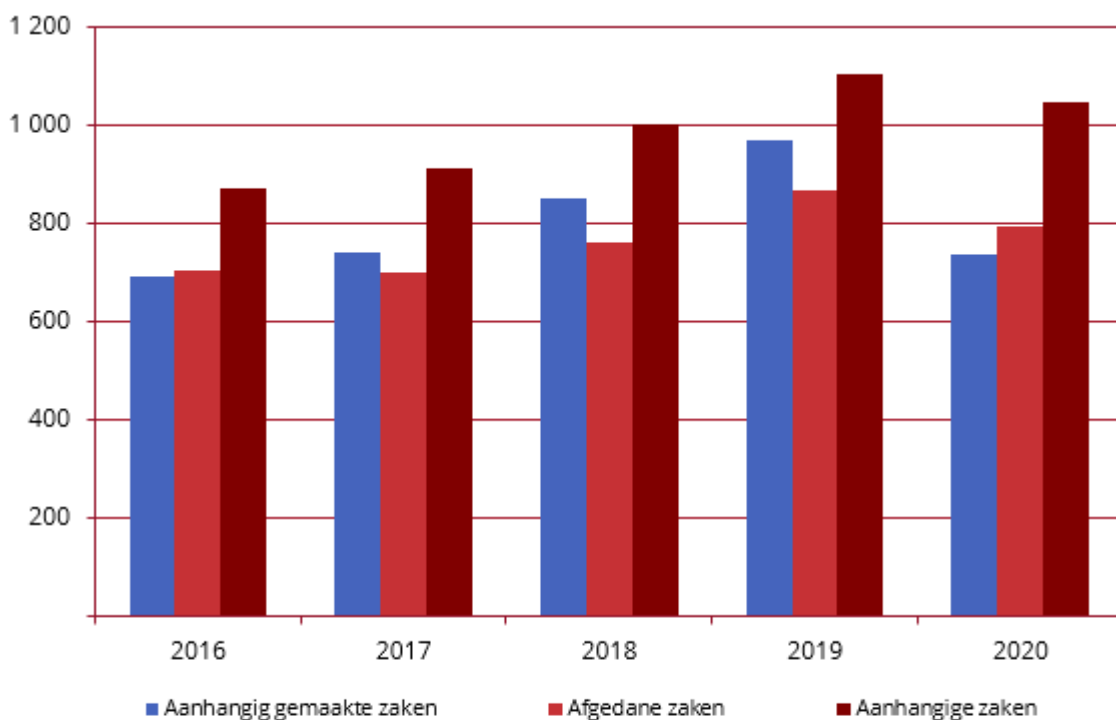
Hof van Justitie

Wat betreft het aantal aanhangig gemaakte zaken (735) zijn het – net zoals in 2018 en 2019 – vooral de verzoeken om een prejudiciële beslissing die het grootste aandeel vertegenwoordigen van de nieuwe zaken die aan het Hof zijn voorgelegd. Er zijn namelijk 556 verzoeken om een prejudiciële beslissing ingediend (tegenover 641 in 2019). Duitsland blijft de voornaamste bron van verzoeken om een prejudiciële beslissing (139), gevolgd door Oostenrijk (50), Italië (44) en Polen (41). De 131 hogere voorzieningen die in 2020 zijn ingesteld, hebben het op een na grootste aandeel in de aanhangig gemaakte zaken, maar zij zijn wel aanzienlijk gedaald in aantal (266 in 2019).

Het aantal afgedane zaken (792) ligt weliswaar lager dan het recordaantal van 2019 (865), maar is uitzonderlijk aangezien het – ondanks de beperkingen die verband houden met de pandemie – aanzienlijk hoger ligt dan in 2018 (760) en 2017 (699).

Voorts is het aantal aanhangige zaken sterk gedaald, van 1 102 eind 2019 tot 1 045 eind 2020.

Het Hof heeft zijn voornemens met betrekking tot de procestermijnen kunnen waarmaken: ondanks een zeer lichte toename voor bepaalde soorten beroepen (15,8 maanden voor prejudiciële procedures tegenover 15,5 maanden in 2019), blijven deze termijnen over het geheel genomen op het niveau van 2019.

	2016	2017	2018	2019	2020
Aanhangig gemaakte zaken	692	739	849	966	735
Afgedane zaken	704	699	760	865	792
Aanhangige zaken	872	912	1 001	1 102	1 045

Gerecht

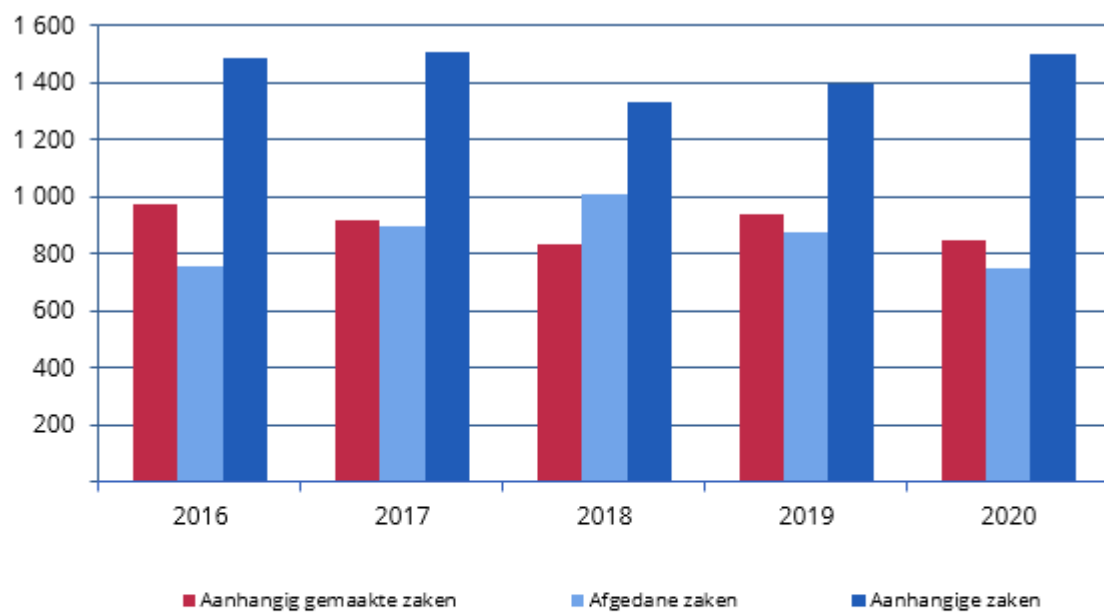
Het aantal zaken dat in 2020 aanhangig is gemaakt bij het Gerecht, is gedaald van 939 in 2019 tot 847 in 2020. De zaken op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten vertegenwoordigen nog steeds het grootste aandeel (282). De overige zaken betreffen vooral de toepassing van het Statuut van de ambtenaren (120), het institutionele recht (65) en staatssteun (42).

Van de afgedane zaken (748), hadden er 237 betrekking op intellectuele eigendom, 127 op het institutionele recht en 79 op het openbaar ambt van de Europese Unie. Beklemtoond dient te worden dat het aantal zaken dat door kamers van vijf rechters wordt behandeld, tussen 2019 en 2020 bijna is verdubbeld (van 59 tot 111). Dit draagt bij tot een kwaliteitsvolle justitie en vergroot het gezag van de door het Gerecht gewezen arresten.

De gemiddelde procesduur is verder gedaald tot 15,4 maanden voor alle categorieën van zaken, wat een record is. Het doel van het Gerecht om de procesduur te verkorten is dus bereikt.

Het aantal zaken waarin pleidooi is gehouden in 2020, is uitzonderlijk: 335 (waarvan 275 tussen mei en december 2020) tegenover 315 in 2019, ondanks het feit dat gedurende meerdere weken geen terechtzittingen plaatsvonden.

Volgens de heer Marc van der Woude, president van het Gerecht, heeft het Gerecht „zijn interne werkwijze grondig en voortdurend herzien om zich aan te passen aan de onvoorziene omstandigheden die de crisis met zich meebrengt” en aan de nieuwe beperkingen voor de rechtzoekenden.

	2016	2017	2018	2019	2020
Aanhangig gemaakte zaken	974	917	834	939	847
Afgedane zaken	755	895	1009	874	748
Aanhangige zaken	1 486	1 508	1 333	1 398	1 497

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170